

LTIMORE, 5 (R...
Otto...
meric 3...
zboiu...
factorul moral face
victorie Aliatilor.

Proprietar și director răspunzător :
CONST. I. ȘTEFĂNESCU
Redactoare-șefă :
FLORICA CIURA-ȘTEFĂNESCU
Administrator general: MIHAIL R. CRISTESCU
REDACȚII ȘI ADMINISTRAȚII :
Timișoara: Str. Eug. de Savoya colț
cu Str. Em. Ungureanu, 16, la Tipografi
Coop.: „Naționala”
Arad: Str. Cornel Popescu No. 26.

amenii și fapte

ul decret-lege — pentru
entarea și folosirea piel-
bovine — e menit, prin
tjunile lui, să tale elanul
udă și speculă ce se fă-
până n prezent, existând
regimuri deosebite, la cari
upuse piele brute, de bo-
bineînțeles... și nu ale bru-
cu toval la obraz, care nu
nicidecum, săvârșind cele
eruşinate călcări de lege
duba țaranului producător,
dul întâi; la fel în dauna
ării armatei și a aprovi-
il populației civile.
este precisiunii ale noastre
confirmă nu numai infor-
ille categorice pe cari le
im, despre cum „lucrau”
albi, adică mai mult blon-
chitar, d. ministru al eco-
naționale, în expunerea
de motive, înaintată con-
de miniștri.
desprindem câteva pasa-
adevăr, din practica de
cum a aplicării actualului
s'a constatat:
raudă permanentă prin
a pielilor mai grele de
la piele ușoare. Acea-
rație se face pentru că

pielle mai ușoare — din regimul
liber — sunt plătite mai scump cu
20-30 lei la kgr., de către di-
feriți speculanți sau fabricanți.
Acele manopere de sustra-
gere micșorează cantitatea piel-
lor necesare furniturilor armatei.
2. Măcelarii obținând mai mult
la kgr. pentru piele ușoare, au
interesul de a tăla numai vite
tinere, ceea ce constituie un mare
pericol pentru dezvoltarea creș-
terii bovinelor.
2. Cantitatea de piel ușoare —
ca și de piel grele — fiind in-
suficientă pentru trebuințele ge-
nerale, intervenția de Stat tre-
buie să se producă spre a as-
igura nevoile armatei și popula-
ției civile cu prețuri remunera-
torii, însă trebuie stăpânită spe-
cula și ascunderea produselor.”
In cluda mahărilor din cartu-
lul de speculă a pielilor, institu-
lat „Oficiul de aprovizionare cu
materii prime” S.A.R.: Farkas,
Rozenberg, Filderman, Schwartz,
Grünvald, David, Horvat, Toth,
Plăcintaru, Schmidt, Laszlo, Ste-
ier, etc, cel mai mult având
rude în Ungaria, cari ne „lu-
besc” înversunat... și intrucât
(Continuare în pag. 2-a)
Const. I. Ștefănescu

**oua linie de rezis-
tență a finlandezilor**

DRDA, 5 (Rador). — Re-
l militar al agenției
r” transmite:
tile ocupate, actualmente,
andezii sunt deosebit de
ce, fiind într-o regiune
e păduri, râuri și la-

nor mase compacte și a ca-
relor de asalt.
In multe privințe, regiunea
se aseamănă ca unele părți
din Elveția, deosebit de potri-
uite pentru apărare.

gerea trupelor finlandeze
rontul Careliei, în aceste
tții, s'a făcut în condiții
atisfăcut în totul mault
ament finlandez. Arier-
au menținut, tot timpul
il cu inamicul și au
e ruși să folose-
număr maxim de trupe.
cum se comunică, trei
sovietice, cu 50.000 de
se apropie de Viipuri.
intrările acestor trupe
unele locuri, atât de
incât avioanele finan-
ale să le cauzeze mari
inainte de a ajunge în
inie a frontului.
andezii pastrează iniția-
nona lime de rezistență
i numeroase dificultăți
or tactice ale sovietelor.
este a parte de a fi
il pentru manevrele u-

Expozeul dlui Churchill

Telegramele publicate zilnic
in ziare au arătat limpede situa-
ția războiului meritim, situație
care s'ar putea rezuma astfel:
foarte dese scufundări de vase
neutre și rare pierderi de vase
engleze, iar, în ultima vreme, că-
teva vase germane capturate sau
scufundate de propriul lor
echipaj.
Incursiunea distrugătorului
„Cossak” în apele teritoriale
norvegienne și succesul abordării
lui „Altmark” au dovedit că
marina engleză vegheză pretu-
tindeni și are posibilitatea de a
controla toate drumurile. Fapt,
care este vădit și prin nume-
roasele capturări de vase ger-
mane, ce încercau să spargă
blocada. Ultimile 2 săptămâni s'au
soldat, astfel, cu capturarea a
vreo patru vase comerciale ger-
mane și cu alte câteva scufun-
date de propriul lor echipaj.
Expunerea făcută de d. Chur-
chill, ministrul marinei, în Ca-

**Marele Voevod Mihai
a vizitat Monetăria Națională**

BUCUREȘTI, 5. (S. I. R.)
— Luni după amiază, Marele
Voevod Mihai de Alba-Iulia,
însoțit de d. colonel Dămăceanu
și de colegii de clasă, a vizitat
Monetăria Națională.
La sosire au fost întâmpinați
de dnii ing. N. Mihăilescu, di-
rectorul instituției, Eugen De-
metrescu, director în ministerul
finanțelor și profesor al Mare-

lui Voevod de Alba-Iulia, pre-
cum și de ceilalți funcționari
superiori.
După vizitarea laboratorului,
unde a primit explicațiuni refe-
ritoare la analizele ce se fac
pentru: titrarea aliajelor mone-
telor noi și pentru verificarea
monetelor false, Măria Sa a fost
condus în fabrică, unde l-s'a

dat toate explicațiile necesare.
Astfel i-s'a arătat: fabricarea
completă a monetelor, medaliu-
lor, diversele lucrări de presaj,
atelierile de emailaj, atelierile
mecanice, tezaurele, etc.
Marele Voevod Mihai a ră-
mas deplin mulțumit de cele
constatate și a binevoit a semna
în cartea de aur a instituției.

**Prelații uniți au oficiat, la Roma, o li-
turghie solemnă în limba româneă**

ROMA, 5 (Rador). — Du-
minecă, înalții prelați uniți:
dr. Alexandru Nicolescu,
mitropolitul Blajului și epi-
scopii Frențiu și Hossu au
săvârșit, încojurati de un
mare sobor de preoți, o li-
turghie solemnă în limba
română, în biserica Colegiu-
lui Pio-Roman.
După liturghie, s'a oferit
un dejun, la care au luat
parte mai mulți cardinali și
prelați, ambasadorul Româ-
niei la Sf. Scaun, ministrul
României la Quirinal etc.
La șampanie, mitropolitul
Nicolescu a închinat pentru
glorioasa domnie a Papei
Pius și a M. S. Regelui Ca-
rol II, spunând cuvinte elo-
gioase pentru grija și gene-
rozitatea lor față de biserica
română unită.

Luni, înaltul Pontif a pri-
mit într-o audiență colectivă
pe cei trei înalți prelați uni-
ți, pe profesorii colegiilor
române și pe studenții lor
și pe membrii coloniei rom-
âne din Roma, cari erau
însoțiți de primul secretar
al ambasadei României.

După amiază, ambasadorul
României și dna Comnen au
dat o recepție în palatul
ambasadei, la care au parti-
cipat toate personalitățile
române prezente la Roma.
Recepția s'a desfășurat
într-o atmosferă de căldu-
roasă frăție românească.

**7 MARTIE
Ziua Cehoslovaciei în America**

NEW-YORK, 5 (Rador).
— Cu prilejul aniversării
lui Masaryk, care a fost cel
dintâi președinte ai Ceho-

slovaciei, guvernul statului
New-York a proclamat ziua
de 7 Martie ca zi națională
a Cehoslovaciei.

de vase noi, rezistente la bom-
bardamentul avioanelor și la
torpile. Intre aceste vase se nu-
mără și cinci cuirasate mari din
tipul „George V”. Deasemeni,
flota engleză, care cunoaște, as-
lăzi, secretul minelor magnetice,
posedă vase speciale pentru
pescuirea minelor magnetice.
In privința pierderilor mari-
nei comerciale, situația este de-
parte de a da loc la îngrijorări.
După șase luni de foarte activ
război naval, în care au fost
utilizate toate mijloacele de di-
strugere, flota comercială en-
gleză a pierdut mai puțin de
200.000 de tone, ceea ce repre-
zintă mai puțin de 1% din to-
najul total al marinei comerciale
engleze, care însumează 21 mi-
lioane de tone.
Această pierdere a fost recu-
perată prin construcții noi,
prin capturări de vase germa-
ne, prin închirieri și cumpărări
de vase străine. Iar paguba a
fost acoperită prin mii de
tone de mărfuri sechestrate de
pe vasele germane sau neutre,

care transportau mărfuri germa-
ne sau destinate Germaniei.
Iar ca o lipsă de eficacitate a
războiului submarin față de ac-
tualele mijloace de apărare, d.
Churchill a arătat că în șase
luni Anglia a pierdut 200.000
de tone, pe când, în războiul
trecut, numai în luna Aprilie
1917 ea a pierdut 459.000 tone.
In sfârșit, în ultimele trei luni
importul englez sosit la destina-
ție a fost mai mare de 1/3 din
tonajul mediu al oricărei luni
din ultimii trei ani, iar expor-
tul în Decembrie și Ianuarie a
fost egal cu exportul din ace-
leași luni ale anului trecut. To-
najul nuse află, deci, în scădere.
Față de aceste date, conclu-
ziile sunt nete. Supremăția na-
vală a aliaților este dovedită și
Germania nu poate spera vreun
succes pe acest teren. Dimpo-
trivă, cu cât va trece timpul,
ea va suferi rigurile acestei for-
te, pretutindeni unde va încerca
o ocolitoare. Cum a dovedit-o
cazul „Altmark”.
Ion Baldovin

Cinematografe

Timișoara

CAPITOL:

Mătușa din Canada

CORSO:

Când felinarele se sting

SCALA:

Traficanții din Rio

APOLLO:

„Cavalcada fantastică”

Arad:

„URANIA”
Arad, Telefon: 12-32
Cinematograful de premieră

Șlagărul mondial:

„HOTEL
IMPERIAL”

cu: ISA MIRANDA și
RAY MILLADA

1916; războiul mondial.
Lembergul: teatrul luptelor
ruso-austro-ur-gare
Diagostea și aventurile
unui locotenent

CORSO Sala încălzită
3, 5, 7, 15 și 9, 15

HEDY LAMARR, vedeta
care a fascinat lumea
aiaturi de seducătorul

ROBERT TAYLOR
in
cel mai pătimăș și
fermecător roman

„DELIR”

Jurnal de actualitate

Cinema FORUM
ARAD, Telefon: 20-10

Pătimașul cuplu al ecranului:
CHARLES BOYER
și
IRENE DUNNE

Din nou in filme de sbu-
cium și de dragoste, in
cel mai bun film al lor

Ultima noapte

Corul VĂNĂTORULUI

Program de atracție pe luna
Martie

Dșoara BONBONICA, diseuză
VILMA DOLORES — tango
spaniol

MARYET LYA — mazurca
SUSZ — englsch-vals
PYA — Dans chinez

CELEBRUL DUO LARON'S
vals acrobat

Vocal band:

PETRICĂ și GICĂ

Tipografia „Națională” Timișoara

Curierul spectacolelor

Miercuri, 6 Martie, la orele
8,30 seara, teatrul „Muncă și
voe bună” va juca, pe scena
teatrului comunal din Timișoara,
capo d'opera teatrului clasic
italian: „Slugă la doi stăpâni”,
comedie în 10 tablouri, de Carls
Goldoni, cu artiștii:

George Bulandra, Marcel Ro-
galski, Nuți Demetrescu, Vasile
Bulandra, Mya Coca, Vivi Vla-
siu, I. Livezeanu și Georgenescu.

Joi, 7 Martie a. crt., la orele:
seara, Artiștii Teatrului Națio-
nal din București (40 persoane),
în trunte cu marea artistă Ma-
rioara Zimniceanu, vor juca, pe
scena teatrului comunal din Ti-
mișoara: „Madame sans gêne”.

Vineri, 8 Martie 1940, la ore-
le 18 și 30, apreciatul nostru
colaborator, dr. Ion Teicu, me-
dic și deputat, din Oravița, va
vorbi, sub auspiciile Institutului
de cultură italiană în România,
coziunea din Timișoara, în sala
festivă a Liceului comercial de
băieți, despre Lupta împotriva
tuberculozei în Italia prin „In-
stitutul Deaito Mussolini—Carlo
Forlatini.”

Intrarea liberă.

Teatrul religios din București
va da, Vineri, 8 Martie, la ore-
le 9 seara, pe scena teatrului
comunal din Timișoara, un ma-
re spectacol cu piesa: „Maica
Tisia”, miracol în 3 acte, de I.
Frumusan.

Muzica de scenă și corurile
sunt compuse în mod special de
d. prof. Ștefan Popescu, dela
Academia Regală de Muzică din
București.

La acest spectacol va da con-
cursul și Corul catedralei orto-
doxe române din Timișoara, de
sub conducerea dlui dr. Emil
Grădinaru.

Apreciatul cor va executa
mai multe concerte religioase,
adaptate subiectului piesei ce
se va reprezenta.

Luni, 11 Martie, la orele 9
seara, turneu Ion Manolescu va
juca, pe scena teatrului comunal
din Timișoara, într-o singură
reprezentare:

„Moartea civilă”, piesă în 4
acte de Păolo Giacometti.

La Cafeneana și barul
Victoria

In fiecare seară,
dela orele 11,

program grandios

Jazza-ul Seress

CHESTURA POLIȚIEI
TIMIȘOARA

Aviz

Se aduce la cunoștința tulu-
ror tinerilor născuți în anii 1919,
1920, 1921 și 1922, precum și
tinerilor dispensați, că trebuie să
se prezinte, pentru înscriere în
tabelele de recensământ, până la
data de 20 Martie cel mai târ-
ziu.

Toți cei în cauză se vor pre-
zenta la comisariatele de poliție
pe a căror rază locuiesc, între
orele 8—12 dim. 16—19 d. m.
Contravenienții acestor dispo-
zițiuni, vor fi aspru pedepsiți.

Catastrofă de cale ferată în Japonia

TOKIO, 5. (Raeor). — În pro-
vincia Yamagata, din nordul
Japoniei, s'a întâmplat, Marți,
o catastrofă de cale ferată:

Un tren de persoane s'a pră-
bușit de pe un pod aflat la 25
metri înălțime. Sunt temeri că
toți cei 130 pasageri ar fi mur-
rit sau s'ar afla grav răniți.

Temperatura soarelui

PARIS, 5 (Est-Radio). — La
stațiunea Internațională meteo-
rologică depe Jungfrau dnl:
Arnulf, Chalonge și Déjardin au
studiat împărțirea energiei între
principalele radiațiuni ale spec-
trului solar și în special în ultra-
violet.

După multe cercetări, ei au
găsit, că, chiar în aceste regiuni,
radiația soarelui este analoagă
cu aceea a unui „corp negru”, a
cărui temperatură uniformă este
de 62000 absolute.

Aceșay rezultat îl obținuseră
în 1922 dnl Fabry și Buisson.

Consilieri comuniști francezi scoși din funcții

PARIS, 5 Est-Radio). — Con-
siliul interjudețean al prefectu-
rei din Lille a hotărât scoaterea
din funcții a 49 de consilieri
municipali comuniști din regiu-
nea Pas-de-Calais, precum și a
altor 22 din regiunea Nord.

Oameni și fapte

(Urmare din pag. I-a)

art. 9 din recentul decret-lege
spune: „Prețul pieilor crude,
pregătite, conform art. 5, se va
stabilii cu anticipație, pe fiecare
trimestru, după calitatea și re-
giunile de unde provin” — tin-
nem s'aducem contribuțiunea
noastră, informându-l pe d. mi-
nistrul al economiei naționale,
despre următoarele stări de fa-
pte și lucruri, din această regiu-
ne a Țării, survenite din pricina
operațiunilor dlor Farkas, David
și c.-nia.

Înainte de înființarea și func-
ționarea cartelului, pieile brute
— peste 16 kgr. — se vindeau
dela 55 lei până la 65 lei kilo-
gramul.

Talpa era 180 lei kilogramul
și curelele: 300 lei kilogramul.
A venit cartelul și a maximali-
zat prețul pieilor, scăzându-l la
42 lei kilogramul, calitatea I,
iar a doua calitate: 40 lei kilo-
gramul, ba și 38 lei, în realitate,
câci colecții cartelului o
rad pielea cu cuțite speciale...
ochlurile le tale — și-l ajustează
astfel greutatea și valoarea...

Talpa, a ajuns însă, în urma
operațiunilor cartelului dlor Far-
kas, David și c.-nia, la 400 lei
kilogramul și curelele la 650 până
la 800 lei kilogramul!

Raportând (cum ni-a calculat
cu logica sa perfectă, un econo-
mist apreciat, un român, nici
vorbă... nu dintre cel de pale,
slugă de-a Farkas-lor), prețu-
rile actuale ale produselor fa-
bricate, la prețul materiei prime
— pielea crudă, de peste 16
kilograme, ar trebui să se vândă
cu circa 130 lei kilogramul.

Să spunem însă, că Ministerul
economiei naționale — cel în-
dreptățit de decretul lege — va
fixa prețul pielelor brute, de pe-
ste 16 kgr., la 100 lei kilogra-
mul — în proporție cu materia

fabricată.

În atare caz, odată cu benefi-
ciile cuvenite și crescătoare: ulul se
va estini și vlața

O vită de 650 kilograme, de
exemplu, are 300 kilograme
carne și 45 kilograme, pielea.

Dacă la 45 kilograme de piele
s'ar tua, în loc de 40 lei pe ki-
logram, 100 lei kilogramul, în-
seamnă, că, s'ar încasa de către
crescător: lei 2700, în plus. Re-
partizată apoi, această sumă,
pe cantitatea de carne a vitel,
rezultă o estenire de 9 lei la
kilogramul de carne.

Din pricina monopolului Far-
kas-ilor, Grünvalzilor, Tot-ților,
Netoților, Hotentoților... și al
întregii șlehte de hrăpăreți —
pe cari doar pământul îi va po-
toli, înghițindu-i — cum puteau
sa-și scoata paguba, macearii,
fiind nevoiți să vândă, estin,
cartelului — pielea?

Au scumpit carnea!

Or, pentru o fixare rațională
a prețurilor pieilor crude, în
viltor, se va ține seamă de con-
siderațiunile pe cari le-am în-
tăișat — pentru a se evita toc-
mai nemulțumirile de cari po-
meneste și d. ministru al eco-
nomiei naționale, în expunerea
dsale de motive.

Const. I. Ștefănescu

Sloieri mari pe Dunăre

BUDAPESTA, 5 (Rador). —
Dunărea, care înghețase dela
începutul lunii Ianuarie, a înce-
put, Marți, după amiază, să ducă
sloieri mari, care s'au desprins
de maluri.

Colțul poeziei

Vânt pribeag

Vânt pribeag, pe drum de țară,
Urlă zănatec p'afară
Și e besnă și-i târziu;
Noapte 'n leasă,
Noapte 'n casă,
Noapte 'n sufletu-mi pustiu!

Vânt nătâng, pornit pe șotii,
Sufliă de trei zile 'n dodii,
Din ale stânci jidărit;
Și e frig în slon,
Și e frig și 'n horn.
Frig în sufletu' amărit.

Vânt bueac, înghețând toate,
In bușdeuci și prin palate,
Chiue năprasnic;
Și e ger pe lume,
Ger până și 'n spume,
Ger în sufletul meu jalnic!

Vânt nerod, umblând hai-hui,
Ca rămas de capul lui,
Sufliă — acuma molcomiț,
C'a lăsat moarte 'n păduri,
Moarte cumplită prin șuri,
Moarte 'n sufletu-mi sdrobotit!

Mihail Lungu

D. Welles pleacă Miercuri, la

LAUSANNE, 5 (Rador). —
D. Sumner Welles a sosit, în
cursul după amiezii, la Lau-
sanne. Dela gară, dsa s'a dus
direct la hotel și arăta obosit

după călătoria la Ber-
lin. Miercuri seara, d. Welles
pleacă la Paris, cu o mașină
special pusă la dispoziție de
gubernul francez.

„Reuter” crede că, ple-
sederii sale la Lausanne,
Welles va trimite un
departamentului de state
vizitel sale la Berlin. De
Correspondenții din mi-
ziarelor elvețiene au de-
rcvindicările prezentu-
Hitler trimisului pre-
Roosevelt, se referă și la
la înalțarea colonilema-
ci și la libertatea ca fa-
mărilor pentru Reichme-
s și c.-nia.

Submarine scufundat avion britanic

LONDRA, 5 (Rador). —
submarin german a re-
de un avion britanic
Avionul a aruncat peger-
tite, dintre care unul în-
plin submarinul germă,
nul efectua un sbor fr-
noaștere când a zări-
nul înaintând la su-
tr'un loc unde adâncu-
era mică.

După ce submarinul
vit, s'a putut vedea p-
se un fum cenușiu.

Canalele Schilling
vionul militar britanic
submarinul german, s-
în apropiere de estua-
în regiunile Cuxhaven
helnshaven.

In regiunea aceea-
dus, la 4 Septembrie,
britanică contra can-
adică atacul prim
militare britanice de-
cestui războiu.

Ați subscris
pentru înzes
Armatel

CE MILIARDE s'au scris, printr'un mare elan de patriotism, la bonurile pentru Inzestrarea Armatei.

scripția a rămas deschisă, după cererea cetățenilor.

ainte, deci, pentru izbăvirea Patriei!

Scrisori din Paris

iața economică a Franței

- Dela corespondentul nostru -

IS, 5 Martie. — E bizară lărea de reacțiune, pe plan ic, a publicului la izbuc- războiului actual, față de s'a petrecut, în aceleași irări, în 1914, când dec- războiului a provocat o a de panică la bursă. În brie 1939, nici o singură incetat tranzacțiile și, ușoară scădere, cursu- înregistrat urcări im- te și, în general, bursa a emă.

deosebire de Germania, le multă vreme, și-a or- economiă pentru război, deși eventualitatea unui era foarte probabilă, nu ransformat economia în pens, Deacea au fost ne- câteva luni până s'a a- o adaptare.

indolală că mai sunt de făcut și în fiecare zi ple o lacună, se introduce ecționare. Dar baza, il- generale, ale economiei ale de război, sunt reali- Dealtfel efectele acestel nizări s'au arătat încă în Octombrie.

ru a se ajunge aci, și vreme atât de scurtă, a să existe în Franța a- mari resurse financiare, fac forța, și, mal ales, mentul financiar, ce s'a dela instaurarea politicii are a lui Paul Reynaud. mijocul anului 1938 a t redresarea internă a el și, cu ea, întărirea ul. În ultimele zece luni, au precedat războiul, ca- rile reîntrate în Franța centau suma de 20 de mi- de franci. Deatunci, cu o ntrerupere în Septembrie mișcarea continuă.

15 August și 15 Oc- de, a fost o mișcare de ere a economiilor, retra- intracând, în această pe- , depunerile cu 1.800 ml- fr. Dela 16 Octombrie, situația s'a inversat, banii au fost depuși din nou l 1939 s'a soldat cu un ent de depuneri de 234 ent franci. Acelea lucr- de și la Casa Națională omii — "Caisse Natio- d'Epargne" — care, în a înregistrat un excedent puneri de 661,5 milioane nci, cele mai mare din zece ani.

raportul prezentat la rea generală a acționari- ncii Franței, în toată a- perioadă Banca Franței un mare concurs econo- național, constând efecte mert în valoare de peste ilarde de franci, în timp ului de avansuri pe ter- de 30 de zile trecea dela a 2.400 milioane franci singur săptămână.

tot acest timp scontul a de 2% cel dinaintea

războiului, așa că, azi, Franța are cel mai scăzut scont din lume. Faptul acesta dovedește calmul și sângele rece în im- prejurarea războiului. Dealtfel totul a decurs în mod normal și nu s'a înregistrat nici o în- târziere sau lipsă. Efectele scontate au fost plătite la scadență și depozitele s'au reconstituit imediat, ele fiind la stăruitul lui Septembrie mai mari decât erau la sfârșitul lunel August.

Deasemenea și finanțele pub- lice și-au dovedit soliditatea

lor, prin faptul că, deși prin convenția din 29 Septembrie 1938 Tezaurul avea dreptul la un avans de 25 miliarde din parte Bancii Franței, până la sfârșitul lui 1939 ea n'a cerut decât 12 miliarde franci. Fap- tul se explică prin increderea pe care a arătat-o publicul prin subscrierile sale, așa cum a a- rătat în Mai 1939, când în trei ore a scris 6 miliarde în numerar și 5 miliarde în bo- nuri de consolidare.

Pierre Desrousseaux

Scutiri de concentrare pentru studenți

BUCUREȘTI, 5 (SIR). — Mi- nisterul Educației Naționale face cunoscut următoarele:

Spre a se da posibilitate tineretului studențesc a-și termina studiile și depune examenele respective, Marele Stat Major, la intervenția ministerului Edu- cației Naționale, a acordat scu- tirea de concentrare, până la 1 Iulie 1940:

1. Studenților tuturor facultă- ților, academiilor comerciale, in- dustriale și teologice cu condiția să fi fost înscriși în toamna anu- lui 1938 în facultăți;
2. Studenților din toți anii de studii dela facultățile de medi- cină și farmacie, cum și dela școlile politehnice;
3. Studenților și profesorilor școlilor normale superioare;
4. Profesorilor și conferenția- rilor universitari;
5. Directorilor școlilor secun- dare cu internat;

„Criza tinerimii“

TIMIȘOARA, 5. — Marți sea- ra, d. profesor Ionescu-Sisești, comandantul frontului național studențesc, a ținut, în sala de conferințe a Politehnicei din Timișoara, o interesantă confe- rință, vorbind despre *criza tinerimii*.

La conferință a participat toată intelectualitatea Timișorii, aplaudând prelung claritatea și documentația cu care d. Ionescu- Sisești a dezvoltat subiectul.

Rezumatul acestei instructive conferințe îl vom publica în nu- mărul de mâine al ziarului nostru.

Alunecare de teren în Franța

TOULOUSE, 5 (Rador). — O foarte gravă alunecare de teren a distrus mai mul- te case din satul Dagen, în apropiere de Valence, cau- zând mai mulți morți și răniți.

Condamnări la moarte în Polonia ocupată de germani

Printre cei condamnați sunt și 4 coloneli

HAGA, 5 (Rador). — Agenția „Pat“ anunță: Presa germană anunță, că tribunalul din Inow- roclaw a condamnat la moarte 4 coloneli. Ziarele germane nu publică numele celor condam- nați.

Presă germană mai arată, că tribunalul din Bydgoszcz Brom- berg, a condamnat la moarte pe polonezii: Jan Lenski, de 49 ani, Marlon Ramlon, de 24 ani, Antoni Lesniewski și pe Hul acestuia, Franciszek de 17 ani.

O orgă care vorbește

LONDRA, 5 (Est-Rador). — „DAILY MIRROR“ află din Freeport, în Pensilvania, că cre- dincioșii bisericii metodiste din acest oraș au amenințat că vor părăsi biserica, dacă nu vor reuși să împiedice orga de a „vorbi“ în timpul slujbei.

Orga ar fi spus în timpul pre- dicei: „Încă puțină sare și gâs- ca va fi gata de mâncare“. Altă dată orga ar fi spus: „Micul Tom e foarte mândru de noi săi pantaloni“.

Autoritățile religioase au che- mat niște experți electricieni care au examinat orga electrică și au tras concluzia că neplăcu- ta minune, s'ar explica prin

faptul că orga captează undele radiofonice.

Corp expediționar american pentru Finlanda

NEW-YORK, 5. (Rador). — Un corp expediționar, format din 2.300 americani, va fi trimis în cursul lunilor viitoare, în Fin- landa — anunță ziarul „DAILY NEWS“, care precizează că re- crutarea și organizarea membrilor acestui corp sunt făcute de către asociația foștilor luptători finlandezi aflați în Statele-Unite.

Curier judiciar

Procesul crimei dela Pecica-Arad

Măcean Liviu, care și-a ucis nevasta însărcinată, a fost condamnat la 4 ani închisoare

TIMIȘOARA, 5. — În ziua de 17 Mai 1939, Măcean Liviu, de 19 ani, din Pecica—Arad, care trăia, în concubinaj, cu Stela Ardelean, s'a dus la o pomană a unui rude din sat. Acolo, îm- preună cu părinții săi, a mân- cat și a băut... ca la pomană — și, în drum spre casă, s'a oprit și pe la o cârciumă. Acasă, unde a ajuns după târziu. Il aștepta, pe prispă casei, Stela Ardelean.

S'a încins, între ei, probabil, o discuție violentă, în cursul căreia, Măcean l-a înținat cuțitul în spate. Desmetecit, dându-și seama de groaznica faptă, și-a luat nevasta în brațe, după ce l-a scos cuțitul din rană, și a plecat s'o ducă la un medic. Stela Ardelean, care era însărcinată în a 5-a lună, a mai trăit până la poartă. Măceanu, înnebunit de groază și cuprins de remușcări, a pus-o jos și a plecat spre postul de jandarmi...

Marți, 5 Martie, Curtea Crimi- nală din Timișoara a judecat procesul acestei crime de omor. Completul de judecată l-au for- mat dnii magistrați consilieri: Pop, Orezeanu, Leon, Enescu și greffer Ploșteanu; iar Ministerul public a fost reprezentat de d. procuror general Deșomirescu. Descompus și livid, criminalul

plângea incontinuu. După ce lec- tura importantelor piese din dosar se sfârșește, d. procuror general, într'un rechizitoriu concis, a fixat vina lui Măcean, de a fi ucis cu premeditare și in- tenție, circumscriindu-l fapta în cadrul articolului 463 c. p. Dsa a susținut, că Măcean nu- i un debil mintal sau un degenerat psihic, cum afirmă certifica- tul medicului psihiatru; și nici că ar fi comis crima într'o stare completă de ebrietate, deci într'o stare de inconștiență. Crimi- nalul a fost perfect lucid și a voit să omoare. În consecință, d. procuror general a cerut pe- deapsa maximă a codului pe- nal.

D. avocat dr. Mikal Novea- nu, din Arad, apărătorul incul- patului, în pledoaria dsale, pe considerente de fapt și de drept, a documentat, că Măcean n'a ucis nici din îndemnul altcuiva, nici din propriul său îndemn, deci, a ucis fără știință și fără voiașar fara intențune. În cou- cluzie, d. avocat Noveanu a cerut, pentru clientul său, o pe- deapsă minimă, cu aplicarea circumstanțelor atenuante.

După o deliberare de 5 mi- nute, Curtea, reintrând, s'a pro- nunțat, condamnând pe Măcean Liviu la 4 ani închisoare corec- țională, calculându-i-se și timpul cât a fost menținut în arestul preventiv.

Ploi torențiale în America

Pagube de mai multe milioane de dolari

NEW-YORK, 5 (Rador). — Statul New-York și statele ve- cine au suferit, Marți, foarte mari pagube din cauza unei ploii torențiale, însoțită de un vânt foarte rece. Aproape un milion de arbori au fost distruși de pe urma poleiului ce s'a for- mat prin înghețarea apei. Pagubele sunt mai mari chiar

decât cele înregistrate cu oca- zia uraganului din anul 1938. Orașe întregi au ramas lipsite de electricitate și telefon. Se crede că pagubele se ci- frează la mai multe milioane de dolari. Nu sunt victime ome- nești. Se semnalează numai câ- țiva răniți, în urma accidentelor de circulație.

Misiunea dlui Sumner Welles în Europa

Comentariile ziarelor franceze

PARIS, 5 (Rador). — Ziarele franceze comentează misiunea dlui Sumner Welles în Europa.

Paul Faure, în „Le Populaire” crede că Berlinul trebuie să fi luat mai multe precauții când a vorbit cu d. Sumner Welles decât se pare că rezultă din informațiile de presă.

La Paris, d. Welles nu va avea să examineze, decât dacă Tratatul de la Versail-

les cuprindea erori, căci va fi greu guvernului german și rus să convină pe cineva, că operațiile lor din Polonia și Finlanda le-au fost inspirate de dicatul din Versailles.

Pertinax arată, în „L'Ordre”, că actualul control anglo-francez pe mare nu face decât să reproducă sistemul aplicat în cursul războiului 1914—18, pe când Italia era alături de Aliați. De altfel,

un grup de beligeranți nu poate rămâne prizonier obligațiilor sale internaționale, în vreme ce cealaltă parte se eliberează de orice asemenea obligații.

„L'Excelsior” amintește că blocarea exportului german a fost hotărâtă la 28 Noiembrie drept represalii împotriva folosirii de mine magnetice și a torpilării, fără avertisment, a vapoarelor de comerț aliate și neutre.

Pe frontul finlandez

Lupte aprige la Viipuri

HELSINKI, 5 (Rador). — Agenția „Havas” transmite: Până Marți la amiază nu s'a înregistrat nici o schimbare importantă în istmul Careliei, unde pozițiile reciproce sunt foarte amestecate, în special în regiunea Viipuri.

Luptele din orașul Viipuri

Lupte corp la corp

STOCKHOLM, 5 (Rador). — Un detașament de voluntari suedezi din Finlanda a executat o misiune de recunoaștere foarte importantă.

Detașamentul s'a întâlnit cu forțe inamice de patru ori mai

continuu: forțele ruse ocupă cartierele sudice, iar finlandezii pe cele nordice ale orașului.

Inercările sovietice de a trece fiordul spre Jak Kijaervo au dat greș.

Rușii au suferit pierderi importante.

mari. Au fost angajamente crâncene, care au mers până la lupte corp la corp.

Rușii au pierdut 200 oameni și un număr de arme automate. Pierderile voluntarilor suedezi au fost foarte neînsemnate.

deslănuțit un atac pe gheață pentru a încerca să ajungă pe coasta occidentală a forului Viipuri.

Numeroasele atacuri date de sovietici la capătul peninsulei Koivisti, către coastă, în direcția Sakijaervi, impunea parcurgerea unei distanțe de 6 km. pe gheață. Forțele sovietice au fost luate sub focul mitralierelor, cari asigurau paza coastelor și a acelor din afara orașului Viipuri.

Rușii au suferit pierderi grele și incercările lor au fost respinse.

Rușii au suferit pierderi grele

HELSINKI, 5 (Rador). — Linia finlandeză se întinde, actualmente, după cum urmează: Plecând de la Viipuri linia de apărare urmează aproape linia ferată Viipuri Hilo-lea, prin Tamisuo, până aproape de gara Tali. Aci se încovoiează către est, dealungul malurilor sudice ale lacului, între Tali și Vuoksi, dealungul localității Klenetyne și peninsulei Kuparsaari, la nord de

târgul Heinjoki. La sud de punctul unde rușii au ajuns la râul Vuoksi, finlandezii continuă să lupte pe flancul sovietic. În regiunea lacului Aeycapae. Retragerea acestor trupe finlandeze este asigurată prin prezenta liniei Mannerheim, care continuă a se menține intactă pe malul oriental al râului Vuoksi.

Spre flancul stâng, rușii au

Anglia a emis un împrumut de război

LONDRA, 5 (Rador). — Sir John Simon, ministru de finanțe, a anunțat, Marți, în Camera Comunelor, emisiunea unui împrumut de război.

Subscrierile vor începe Marți, 12 Martie, la cursul nominal. Primul va fi de 300 milioane lire sterline, pe o durată de 15 și 19 ani și va purta o dobândă de 3 la sută.

Anglia va răspunde Italiei amical dar ferm

LONDRA, 5 (Rador). — Toate ziarele engleze comentează nota italiană de protest împotriva embargoului asupra exportului de cărbuni germani, destinați Italiei.

„Times” scrie, că, această măsură nu a fost introdusă pentru a lovi Italia, ci, Germania. Cu bunăvoință din ambele părți, problema aceasta poate fi soluționată. În dorința de a se ajun-

ge la un acord, guvernul britanic a oferit Italiei cărbuni englezi în locul celor germani.

„Daily Telegraph” scrie, că aiasta timp cât Germania va continua să atace marina comercială și vapoarele neutre, Anglia nu va putea îngădui libera trecere pe mare a exportului german. Răspunsul britanic la protestul italian va fi redactat în termeni amicali, dar fermi.

Germania a închis frontiera spre Olanda

AMSTERDAM, 5 (Rador). — Agenția „Havas” transmite: Frontiera germano-olandeză a fost închisă, Luni, din partea germană, între Bor-

gen și Winterhoek Se Muenster.

Nu se cunosc aceste măsuri.

Știri din lumea la

LONDRA, 5 (Rador). — Voluntarii cehoslovaci, cari sunt pregătiți într-o tabără militară din estul Angliei, au terminat instrucția și urmează să fie trimiși, în curând, în Franța, pentru a fi încadrați în armata cehoslovacă ce se formează pe teritoriul francez.

ANVERS, 5 (Rador). — Un puternic incendiu a distrus două cazărmi din nordul orașului. Cu toată intervenția tuturor posturilor de pompieri din oraș, nu s'a putut stăvili întinderea focului. Într'unul din grajduri au ars 30 de cai.

LONDRA, 5 (Rador). — Monitorul Oficial publică un decret prin care sunt chemați sub drapel, pe ziua de 10 Aprilie, tinerii născuți în al treilea trimestru al anului 1939.

PARIS, 5 (Rador). — Primul soldat de naționalitate cehă, ucis pe frontul francez, este Ja-

voslav Bast. El făcea parte dintr'un regiment al Legiunii cehoslovace.

LONDRA, 5 (Rador). — Prințul Imperial Albrecht, care a fost cercetător în regiunea nelakselkuh, n'au dat, până acum, nici un rezultat. Nu s'a găsit nici o urmă a lui sau echipajului avionului „Hannibal”.

CASABLANCA, 5 (Rador). — Rămășițele prințului Aage al Danemarcei au fost transportate, cimitirul din Benmsen, având loc o impresionantă ceremonie.

LONDRA, 5 (Rador). — Universitatea din Oxford a ratat să numească pe profesorul Benes, „doctor honoris causa”. Data ceremoniei a fost amânată la 7 Martie, când se va sărbători 90 ani de la nașterea lui.

Activitatea strălucitoare a marinei britanice

LONDRA, 5 (Rador). — Activitatea desășurată de marina britanică de la începutul războiului și până azi este strălucită, anunță agenția „Havas”.

Marina britanică a asigurat navigația convoiurilor, a apărât coastele Angliei, a menținut blocada și a patrulat în largul tuturor oceanelor. Timp de șase luni de război, marina a provocat inamicului pierderi grele și

a reușit să asigure protecția vaselor de comerț.

În primele săptămâni ale războiului, submarinele germane au scutundat 73874 tone din marina de comerț a Angliei și 67111 tone din vasele de comerț aliate. Din momentul organizării sistemului convoiurilor, pierderile au fost reduse în mod considerabil, în așa fel încât în ultimele zile din luna Ianuarie,

germanii n'au scufundat decât 2 la sută din traficul comercial realizat în această perioadă. Amiralitatea germană a dat seama că războiul n'a dat rezultate, rezolvându-se zând aproape 20 submarinele sale.

Anglia continuă să aibă în mările, terminându-se anul cu un bilanț pozitiv. Activitatea agentiei „Havas” din

Opinia publică italiană protestul remis Angliei

Ce scrie ziarul „Times”

LONDRA, 5 (Rador). — Ziarul „TIMES” anunță din Roma: Opinia publică italiană nu pare dispusă să dea prea mare amploare și să socotească ca deosebit de gravă protestarea remisă guvernului britanic.

Faptul că Italia a înțeles să exprime în mod public, nemulțumirea ei, în urma interceptării transporturilor de cărbuni germani pentru Italia, era de așteptat.

Faptul însă că s'a păstrat, până acum, tăcere asupra protestărilor la cari se face aluzie

în notă, trebuie să fie interpretat ca dovadă a voinței Italiei de a ține seama de situația în

care se află beligeranții și de a evita o luptă pe via și moarte.

Norma Shearer se căsătorește cu George Raft

PARIS, 5 (Est-Rador). — Se anunță din Hollywood apropiata căsătorie a artistei Norma Shearer cu George Raft. Dar, căci există un dar, actuala dna George Raft nu consimte la divorț decât în schimbul unei sume de 100.000 lire sterline precum și a unei cinzeci din veni-

tul soțului său, în total de 10 milioane.

Norma Shearer, rădă dintr'un oraș din Normandia, care l-a căsătorit în Franța, unde a rămas mai despartit în tot timpul războiului.